

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 108. Джерси Сіті, Н. Дж., понеділок, 11. травня 1931.

VOL. XXXIX.

No. 108. Jersey City, N. J., Monday, May 11, 1931.

THREE CENTS.

ДОМАГАЮТЬСЯ РЕВІЗІЇ НІМЕЦЬКИХ РЕПАРАЦІЙ І ВОЄННИХ ДОГІВ

ВАШІНГТОН. — Делегати Конгресу Міжнародної Торгової Палати погоджуються, крім американців, з тим, що треба перевести ревізію воєнних догів, репарацій і тарифів.

Американські делегати стоять під впливом своєї думки, якій виразно зазначив, що вони не хотять до того клопоту в цей спосіб, що перейде резолюція, в якій представники світового промислу, торгівлі й фінансів заявляють за кончею потреби ревізії „політичних догів“, під чим треба розуміти воєнні догів і репарації.

ОСТЕРІГАЄ АМЕРИКУ ПЕРЕД ВІДПЛАТОЮ.

ВАШІНГТОН. — Д-р В. Г. Ковтес, славний англійський економіст, заатакував американську ввізну тарифу з 1930 р. Він каже, що цілий світ радий платити американським автомобілям, що вони є найкращі. Але, приміром, Англія замкне двері американським автомобілям, як Америка не допустить в Англію англіїських товарів, які є відомі з того, що кращі від американських виробів.

Генрі Бел, директор „Ллойд Бенк оф Інгленд“, каже мита „машинними кірсами, вибуховими бомбами і тривіальними газам“.

ПІДЕ СКОРО НА ЕЛЕКТРИЧНЕ КРІСЛО.

НЬЮ ЙОРК. — На протязі 24 годин обжаловано Френсіса Кроулі, 20-літнього бандита, за вбивство першого ступня. Разом з ним обжаловано за те саме його товариша, Рудольфа Дюрінгера.

Головним свідком проти Кроулі буде його діалог, 16-літня Гелена Волш. Кроулі приймає все спокійно й тільки домагається, щоби чимкорше скінчено з судом.

НОВІ ПРОГИБІЩІ АГЕНТИ.

ВАШІНГТОН. — Прогібіщний директор Вудак заповідав великий наступ на тих, що порушують закон Волстеда. Наступ зачнеться коло 15. липня, бо тоді буде вже підготованих нових 500 агентів. Усіх прогібіщних агентів буде 2,500. З тою армією зачнеться наступ на бутлегерів.

НАФТА В ФЛОРИДІ.

ФОРМ МАЕРС (Флоридя). — Старий Едісон запіває, що в скорому часі добувають у Флориді нафту й сірку. Його запитали, чому він не знайде способу на дешевше вернення нафти, а Едісон відповів, що можна й на це знайти спосіб, але він є тепер зайнятий експериментом з цим.

В АРГЕНТИНІ НЕСПОКІЙ.

БУЕНОС АЙРЕС. — По вулицях міста їздять віддани кавалерії, призначені на здушення студентських демонстрацій.

\$227,000,000 НА ПУБЛИЧНУ РОЗБУДОВУ.

ВАШІНГТОН. — Президент Гувер подає, що на протязі найближчих 6 місяців уряд приступить до будови 395 публичних будинків, а кошти будови винеситимуть \$227,000,000.

ДИТИНА ПОСТРИЛА БАТЬКА.

НЬЮ ЙОРК. — Полісмен Артур Медок, літ 28, положився спати, а його чотирилітній синок витягнув револьвер з шухляди, почав ним бавитися, вистріляв з нього й ранив сплячого батька в ногу. Раненого відвезено до шпиталю.

„ОСТАННІЙ“ ВІДВІДАВ ГУВЕРА.

ВАШІНГТОН. — Капітан Чарас М. Лакруї, літ 88, останній з членів клубу „Міннесота Лест Менс Клуб“, відвідав президента Гувера. Капітан Лакруї належав до Клубу, якого членом були жовніри цивільної війни.

ДОМАГАЮТЬСЯ СМЕРТІ ДЛЯ НЕВИЛИЧНО ХОРИХ.

ШІКАГО. — Ди Ліноусі Гомеопатик Медикал Асоційшен“ ухвалила резолюцію, в якій домагається смерті для божевільних та інших невилічимо хворих, котрі мусять переносити тяжкі муки. Товариство радить таких людей засипати на смерть, покладуючись між іншим і на те, що многи хворі самі цього домагаються.

\$1,000,000 НА ДОБРОПІТНИ ЦІЛИ.

НЬЮ ЙОРК. — Хатній малайр Томас Снел, залишав \$1,000,000 для „Купер Юніон фор дї Адвентмент оф Саєнс енд Арт“.

„РАДІОВІ БОМБИ“ ЯК РАТУНОК ПРОТИ РАКА.

ШІКАГО. — В шікагонських шпиталях проти рака зачиняють уживати „радіових бомб“, які випро-ваджують до людських організмів, хворих на рака. Кажуть, що результати такого лічення є добрі!

POLISH ATROCITIES IN UKRAINE DISCUSSED IN CANADIAN PARLIAMENT

CANADIAN GOVERNMENT TO ACT IN DEFENSE OF UKRAINIAN MINORITY

(Special telegram to the Svoboda).

OTTAWA, CANADA, May 8.—The plight of the Ukrainians in Poland was discussed today by the House of Commons of the Canadian Dominion Parliament.

The discussion was led by Michael Luchkovich, the member of the House, representing the district of Vegreville, Manitoba, who himself is of Ukrainian descent. He drew a distressing picture of the condition of the Ukrainians in Poland and pleaded that the Canadian representatives in the League of Nations press for a thorough investigation of Polish atrocities against the Ukrainians.

Mr. Bennett, the Premier, declared the Canadian representatives to the League would do their utmost that justice be done to the Ukrainians and the Polish nation as well.

The debate came when the House went into the Committee of Supply on external affairs and estimates. It lasted several hours. Canada is a member of the League, Premier said, and has some responsibilities. Petition had been sent by Canadian Ukrainians to the League, asking for protection of the people of their race. A Committee of Three appointed by the League Council to look into the matter, held already several meetings and will report to the League Council on May 18.

Hon. Ernest Lapointe, former Liberal Minister of Justice, thought that Mr. Luchkovich had shown enough evidence to justify the Canadian Government's pressing for the League's investigation. Mr. Luchkovich was further supported by the following M. Ps.: Laverne, Beaubien, Campbell, Stanley, Bury, McIntosh, Munn and Stitt, with the whole House being sympathetic to the action.

The action of the Luchkovich in the Dominion Parliament was a sequence to the petition which was presented to Premier Bennett on March 17, 1931, by Mr. Luchkovich and Messrs. Swystun and Ruryk, the latter two acting on behalf of the Ukrainian Self-Reliance League of Canada.

УКРАЇНСКА ГОДИНА НА РАДІО.

У вівторок, дня 12-го травня, в 7 годині вечером відбудеться українська година на радіо зі станції W. A. A. M., Ньюарк, Н. Дж.

І КОМСОМОЛЦІ БУНТУЮТЬСЯ.

ГПУ викрила в Миколаєві, місті в близькозій Олесе, протобольшевистську організацію, що складається головно з комуністичної молоді (комсомольців) корабельбудівельного заводу і слухачів хліборобських курсів. Організація має своє тайне помешкання. Там зроблено розшук і знайдено багато нелегальної літератури, як місцевой так і заграничної, і склад зброї, заарештовано 88 комсомольців, а між ними і секретаря заводського комсомольського гнізда, отже й то, хто все є душею організації.

ЧАСОПІС, У КОТРИЙ ПРАЦЮВАВ БІСМАРК, ПЕРЕСТАЄ ВИХОДИТИ.

Економічна скрута в Німеччині не щадить і преси. От з дня 1-го липня й р. перестане в Берліні виходити часопис „Кройццуг“, який виходив 88 років. В редакції цього часопису працював колись Бісмарк.

ЧИСЛЕННІ АРЕШТУВАННЯ РАДЯНСЬКИХ СТАРШИН.

З Москви повідомляють, що Г. П. У. переведе численні арештування серед радянських старшин, які рекрутуються з бунів старшин царської армії.

В Москві говорять, що арештування стоять у зв'язку з з'ясуванням (нібито) арештованого на Лубинці ген. Кутепова, якого катують, щоби він признав, що належав до контррозвідників.

Ген. Кутепов нібито сидить у внутрішній тюрмі Г. П. У. і до його сім'ї та П. У. покликає спеціалістів-катів.

ЗЕМЛЯ ПРИСАПАЛА ВОЯКІВ.

В селі Гленбоко в Вілчівській військовій перекопувало піскову гору, через яку будували дорогу для потреб війська. Вояки так небережно розкопували гору, що гора припала трох вояків. Двох убито, одного поранено, а одного вдалося урятувати, хоч він міг був припадати й на інше місце.

КОМІТЕТ ТРОХ НЕ ЗАДОВОЛЕНІЯ З ПОЯСНЕНЬ ПОЛЬЩІ.

Українське Бюро в Лондоні подає, що на засіданні комітету трох у справі „пацифікації“ Галичини брали участь: А. Гендерсон — англійський міністер справ закордонних, А. Бордранор — італійський посол у Лондоні й П. Форт — норвежський міністер. Комітет не був задоволений з польських пояснень, а тому постановив домагатися дальших і докладніших пояснень у справі „пацифікації“.

РОЗКОПКИ ПАЛАТИ НАВУХОДНОЗОРА.

Як повідомляють з Басори, французький археолог Ваке, який кермує археологічними прапями в сточинах Евфрату, відкрив вхід до палати навуходнозора короля Навуходнозора. Король Навуходнозор, як відомо, жив у 605 році до Христа і знищив Вавилон, а. у Вавилоні будував прекрасні палати.

Саме перед кількома тижнями віднайшов Ваке вхід до якоїсь палати, яка, здається, була власністю королеви. Він знайшов там два королівські логурдз, які колись прикрашували єні палати.

Недалеко Ур в Мезопотамії, в місці Британського Музею на просторі, 115 ярів довжину, відкопала 27 приватних мешканців, 3 святині та багато інших будів. Можна навіть докласти устатків, що повстання цих будинків, бо знайдено документи, які вдалося, що важких трудів, відчитати.

Свідчено, так, що декотрі будинки походили ще з часів Авраама, себто з 22 і 21 віку до Христа.

Вістки про ці незвичайні знахідки розповсюдили величезне враження в науковій світ.

НОВІ ГРОШІ У ВАТИКАНІ.

Дня 7, квітня папі вручили перші зразки грошей ватиканських держав. Золота монета (100 лір) представляє з одного боку голову папи Пія XI, а з другого боку Ісуса Христа як короля. Монети по 10 лір мають з одного боку портрет теперішнього папи, а з другого с. Петра. На монеті зображенні св. Павла, Давида, Пастіра і Богородиці.

УКРАЇНСЬКИЙ РАДІО-КОНЦЕРТ В ПОНКЕРС, Н. П.

Українське Співацьке Товариство „Борн“ в Понкере, Н. П., співає на радіо, у вівторок, дня 12 травня, в годині 10 вечером зі станції W. C. O. Н. Дірігент хору п. Михайло Фатюк.

ПОЛЬЩА ПІДПИСАЛА ПОЗИЧКУ.

Віцеміністер Коц підписав 17 квітня умову в справі позики на будівлю залізничного шляху Горшній Шляс-Галич. Як лише сойм затвердить позичку мільярд франків на дальшу будівлю залізничної Горшній Шляс-Галич, зараз урочкуватимуть кредити на ту ціл. Французько-польське залізничне товариство пропонує польському уряду офіртуру на викінчення будови й експлуатацію залізничної Гор. Шляс-Батик з Веностохоу тієї залізничної до Ченстохови. Для сфінансування будови залізничної французько-польське залізничне т-во видасть облігації на суму 800-1,100 мільйонів французьких франків у трох траншах, а з яких першу випустить, як лише спілка дістане концесію.

Рада міністрів признала офіртуру відповідно й ухвалила пропозиції її сойма.

ПРО УКРАЇНІЗАЦІЮ ЗАБУЛИ.

Під повним заголовком „Червова Газета“ містять такий допис:

„Станція Полтавська: За пляном нашої станції повинна давно зруйнуватися, але цього і досі нема. Не зважаючи на те, що в станції велика кількість українських сіл, населення українське, а всю роботу по установах та мостову веде російський мостовик.“

„За українізацію зовсім нічого не дає; ніхто не думає. Працюють, як і привчались, українською мовою, лише що не мають ентузіазму у обійденні піднесення російською мовою хука хука (завжди хука хука) добре володіє українською. Та й українських газет і хатини-хатини обмаль. Газета всі писані російською мовою. Отак у нас провадить українізацію.“

САМОГУБСТВО УРЯДОВЦІВ АНГЛІЙСЬКОЇ АМБАСАДИ.

У Варшаві застрелився в танці урядовець англійської амбасди, Дік. Веджвуд, самобичиний казав звести себе до приватної людини.

ФРАНЦІЯ СТАРАЄТЬСЯ ЗНЯТИ СПРАВУ „ПАЦИФІКАЦІЇ“ З ОБГОВОРЕННЯ ЛІГОЮ НАЦІЙ

ЛОНДОН (Англія). — Українське Бюро подає, що кружляють чутки про те, що польський амбасадор у Парижі відвідав міністра справ закордонних, Бріана, й говорив з ним у справі „пацифікації“ Галичини. Як наслідок цього побачення Бріан поставив перед Англією головною умовою підписання Францією воєнно-морського договору відмову нею від підписання в Лізі Націй українських летицій у справі „пацифікації“ Галичини. Воєнно-морська угода з Францією для Гендерсона має велике значення, як основний фактор успіху майбутньої конференції по загальному обезброюванню.

Французький державний банк також грозить фінансовими репресіями проти англійського державного банку, коли справа „пацифікації“ буде далі підтримуватися Англією в Лізі Націй. Тепер міністер справ закордонних, Гендерсон, поставлений у тяжке для нього становище вибору між справедливостю й польськими домаганнями. Ті, що знають ближче Гендерсона, кажуть, що він знайде якийсь компроміс, але той компроміс буде на рахунок справедливості супроти України.

ПОЛЬСЬКА КОНТР-ПРОПАГАНДА.

ЛОНДОН (Англія). — Українське Бюро подає, що Польща розвиває на міжнародній арені широку протипольську пропаганду, а головне ведуть контр-пропаганду в справі відомлення з польської патифікації Західної України. Наприклад, польська філія Інтернаціональної Жіночої Ліги Мира й Свободи розсилає спеціальні обійники з нападами на звіт пани Меїрі Шпішенкс, секретарки Ліги, який вона оголосила в справі „пацифікації“.

Між іншим польська секція Жіночої Ліги не має в своїм складі представників від українського жіноцтва, що є протинте статуту Ліги. Крім того вона в своїх обійниках називає Галичину „Малопольською“, підтримуючи тим нове назвище Галичини, накінчене урядом Польщі.

Польська амбасда в Лондоні видала чергову свою брошуру, в якій старається спростувати всі відомлення про польську „пацифікацію“ Галичини. Зокрема в цій брошурі критикується гостро відомлення пани Шпішенкс. Польська амбасда називає всі відомлення про справу „пацифікацію“ фантазією, яку вигадують з метою дискредитувати уряд Польщі.

АНГЛІЙСЬКИЙ ПОСОЛ ПРО УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ.

ЛОНДОН (Англія). — Українське Бюро розсилає копію звіту члена англійського парламенту, Райса Дейвіса, який недавно відвідав Польщу й пригладився там українсько-польським відносинам. У своїм звіті він приходить до таких висновків:

1. Більшість Польяків жалує, що польський уряд і його представники на Україні допустились невідповідного поведіння з Українцями.
2. Ті, що підтримують уряд за всяку ціну й піддержують його становище супроти Українців, виявляють ознаки бажання, що лише було, коли то, що сталося недавно в Галичині, зовсім не було.
3. Ті, що стоять в опозиції до уряду, суворо осуджують його поведіння й уважають, що це був напад уряду на ся.

В трох дальших точках посол Дейвіс дає порівняння з тим, що Польки-мешканці в Німеччині мають, але цього вони не дають своїм мешканцям. Висловлює здивування, що Польки, об'являючи повсюду українську групу, чи особи, що ведуть протипольську активну роботу в Галичині, не потагали відомлення до суду, але докорили військ і поліції перевести свій суд і розправу. Нарешті посол Дейвіс говорить, що тепер ясно, що сучасна польська адміністрація на Україні не може далі продовжувати її зміна ці метод та способи не допускає до дальшого відтягування.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ УКРАЇНСЬКОГО АРТИСТА.

РИМ (Італія). — Українське Бюро, „Офіор“ подає, що український артист Молчанувський, який грав тут у складі оркестру, в приступі меланхолії поповняв самогубство. Молодшого при кожній нагоді, говорив публічно про Україну й давав відомості інформації. Тимчасово популярністю й симпатією серед публіки та робив значну прислугу українській справі своєю пропагандою в театрах.

ШАНСИ БРІЯНА НА ПРЕЗИДЕНТУРУ.

ПАРИЖ (Франція). — В закінченому дебат над звіттом Бріана в справі його закордонної політики відбулося голосування. Бріан здобув вотум одобрення своєї політики 430 голосами проти 52. Це вважають ознакою того, що Бріан має великі шанси на вибори його президентом республіки.

Монархістична студентська молодь виступає рішучо проти кандидатури Бріана й пропонує, що коли він стане президентом, йому будуть збивати з голови капелюх (циліндр) при кожній новині в публичних місцях.

